

examen bundel[®]

2017|2018

M. van Rossum

havo

Duits

**Jouw beste voorbereiding
op je examen in 2018**

ThiemeMeulenhoff

Voorwoord

Met deze EXAMENBUNDEL kun je je goed voorbereiden op het eindexamen Duits havo. Het eerste deel bestaat uit duidelijke informatie over wat er van je verwacht wordt op zowel het schoolexamen als het centraal examen, met allerlei tips om je beter op die examens voor te kunnen bereiden. In het tweede deel kun je je leesvaardigheid in je eigen tijd en in je eigen tempo oefenen met examenteksten.

De EXAMENBUNDEL bevat onder meer de volgende onderdelen:

deel 1

algemene informatie over Duitstalige landen (geheel vernieuwd!) – vaardigheden die worden getoetst op het schoolexamen – belangrijkste grammatica – leesvaardigheid op het centraal examen – oriëntatietoets – oefenen met leesstrategieën – signaalwoorden

deel 2

losse examenteksten en hele examens met woordenlijstjes – losse examenteksten en hele examens met uitleg van de antwoorden – bijlagen met daarin onder meer basiswoordenlijst examenidroom

Het stappenplan op bladzijde 6 en 7 geeft je een idee hoe je met de EXAMENBUNDEL kunt werken.

Op www.examenbundel.nl vind je heel veel gratis oefenexamens die je kunt downloaden.

Het centraal examen Duits havo 2018 wordt afgenomen op **vrijdag 18 mei tussen 9.00 en 11.30 uur**.

De makers van de EXAMENBUNDEL wensen je daarbij alvast heel veel succes!

Voor reacties, zowel van leerlingen als van docenten, houden wij ons graag aanbevolen. Mail naar vo@thiememeulenhoff.nl.

Amersfoort, mei 2017

Opmerking

De overheid stelt regels op die betrekking hebben op de specifieke examenonderwerpen in 2018, de hulpmiddelen die je tijdens je examen mag gebruiken, duur en datum van je examen, etc. Hoewel deze EXAMENBUNDEL met de grootst mogelijke zorgvuldigheid is samengesteld, kunnen auteur en uitgever geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de aanwijzingen die betrekking hebben op publicaties van de overheid.

Het is altijd raadzaam je docent of onze website www.examenbundel.nl te raadplegen voor actuele informatie die voor jouw examen van belang kan zijn.

Inhoud

3 voorwoord

6 stappenplan

9 **deel 1** voorbereiding op het examen

11 **A kennis van land en samenleving**

- 13 1 het Duitse taalgebied
- 14 2 Duitsland
- 21 3 Zwitserland
- 23 4 Oostenrijk
- 25 5 veelgebruikte bronnen

27 **B schoolexamen**

- 29 1 kijk- en luistervaardigheid
- 32 2 gespreksvaardigheid
- 38 3 schrijfvaardigheid

47 **C grammatica**

- 49 1 werkwoorden
- 54 2 naamvallen
- 56 3 trappen van vergelijking
- 58 4 zelfstandige naamwoorden
- 59 5 voornaamwoorden
- 59 6 naar, bij en voor
- 60 7 woordvolgorde
- 61 8 de infinitief in combinatie met andere (werk)woorden

63 **D voorbereiding op het centraal examen**

- 65 1 leesvaardigheid
- 71 2 **oriëntatietoets nagaan wat je nu kunt**
- 82 3 oefenen met leesstrategieën
- 102 4 veelvoorkomende woorden en uitdrukkingen in de vraagstelling
- 104 5 signaalwoorden
- 108 6 voorvoegsels

109 **deel 2** oefenen met examenteksten voor het centraal examen

111 **A losse examenteksten met woordenlijsten**

moeilijkheidsgraad ★

- 113 1 examen 2014-II: 1
- 114 2 examen 2014-II: 2
- 115 3 examen 2014-II: 4
- 117 4 examen 2014-II: 11
- 118 5 examen 2014-II: 13

moeilijkheidsgraad ★★

- 120 6 examen 2014-II: 3
- 123 7 examen 2014-II: 5
- 124 8 examen 2014-II: 9
- 127 9 examen 2014-II: 10

moeilijkheidsgraad ★★★

- 129 10 examen 2014-II: 6
- 130 11 examen 2014-II: 7
- 132 12 examen 2014-II: 12

135 **B examen 2015-II met woordenlijsten**

2015-II

- 137 1 examen 2015-II: 1 ★★
- 138 2 examen 2015-II: 2 ★
- 139 3 examen 2015-II: 3 ★★
- 142 4 examen 2015-II: 4 ★
- 143 5 examen 2015-II: 5 ★★★
- 145 6 examen 2015-II: 6 ★★
- 148 7 examen 2015-II: 7 ★
- 149 8 examen 2015-II: 8 ★★★
- 151 9 examen 2015-II: 9 ★
- 154 10 examen 2015-II: 10 ★★★
- 155 11 examen 2015-II: 11 ★
- 156 12 examen 2015-II: 12 ★★
- 158 13 examen 2015-II: 13 ★★

159 **C** losse examenteksten met uitwerkingen

moeilijkheidsgraad ★

161	1	examen 2014-I: 1
163	2	examen 2014-I: 2
164	3	examen 2015-I: 1
167	4	examen 2015-I: 2
168	5	examen 2015-I: 5
169	6	examen 2015-I: 9
170	7	examen 2015-I: 12
172	8	examen 2015-I: 14

moeilijkheidsgraad ★★

174	9	examen 2014-I: 12
176	10	examen 2015-I: 4
179	11	examen 2015-I: 6
180	12	examen 2015-I: 8
181	13	examen 2015-I: 10
184	14	examen 2015-I: 11

moeilijkheidsgraad ★★★

185	15	examen 2014-I: 9
187	16	examen 2015-I: 3
188	17	examen 2015-I: 7
190	18	examen 2015-I: 13

193 uitwerkingen

209 **D** examens 2016-I en 2016-II met uitwerkingen

2016-I

211	1	examen 2016-I: 1 ★
214	2	examen 2016-I: 2 ★
216	3	examen 2016-I: 3 ★★
217	4	examen 2016-I: 4 ★★
219	5	examen 2016-I: 5 ★★
221	6	examen 2016-I: 6 ★
223	7	examen 2016-I: 7 ★★
224	8	examen 2016-I: 8 ★★★
226	9	examen 2016-I: 9 ★
229	10	examen 2016-I: 10 ★★★
230	11	examen 2016-I: 11 ★★
232	12	examen 2016-I: 12 ★★★
235	13	examen 2016-I: 13 ★

238 uitwerkingen

2016-II

250	14	examen 2016-II: 1 ★★
252	15	examen 2016-II: 2 ★★
254	16	examen 2016-II: 3 ★
255	17	examen 2016-II: 4 ★★★
258	18	examen 2016-II: 5 ★
260	19	examen 2016-II: 6 ★
261	20	examen 2016-II: 7 ★★★
264	21	examen 2016-II: 8 ★
265	22	examen 2016-II: 9 ★★
267	23	examen 2016-II: 10 ★★★
269	24	examen 2016-II: 11 ★★
271	25	examen 2016-II: 12 ★
273	26	examen 2016-II: 13 ★★

275 uitwerkingen

289 **E** examen 2017-I

291 examen 2017-I

bijlagen

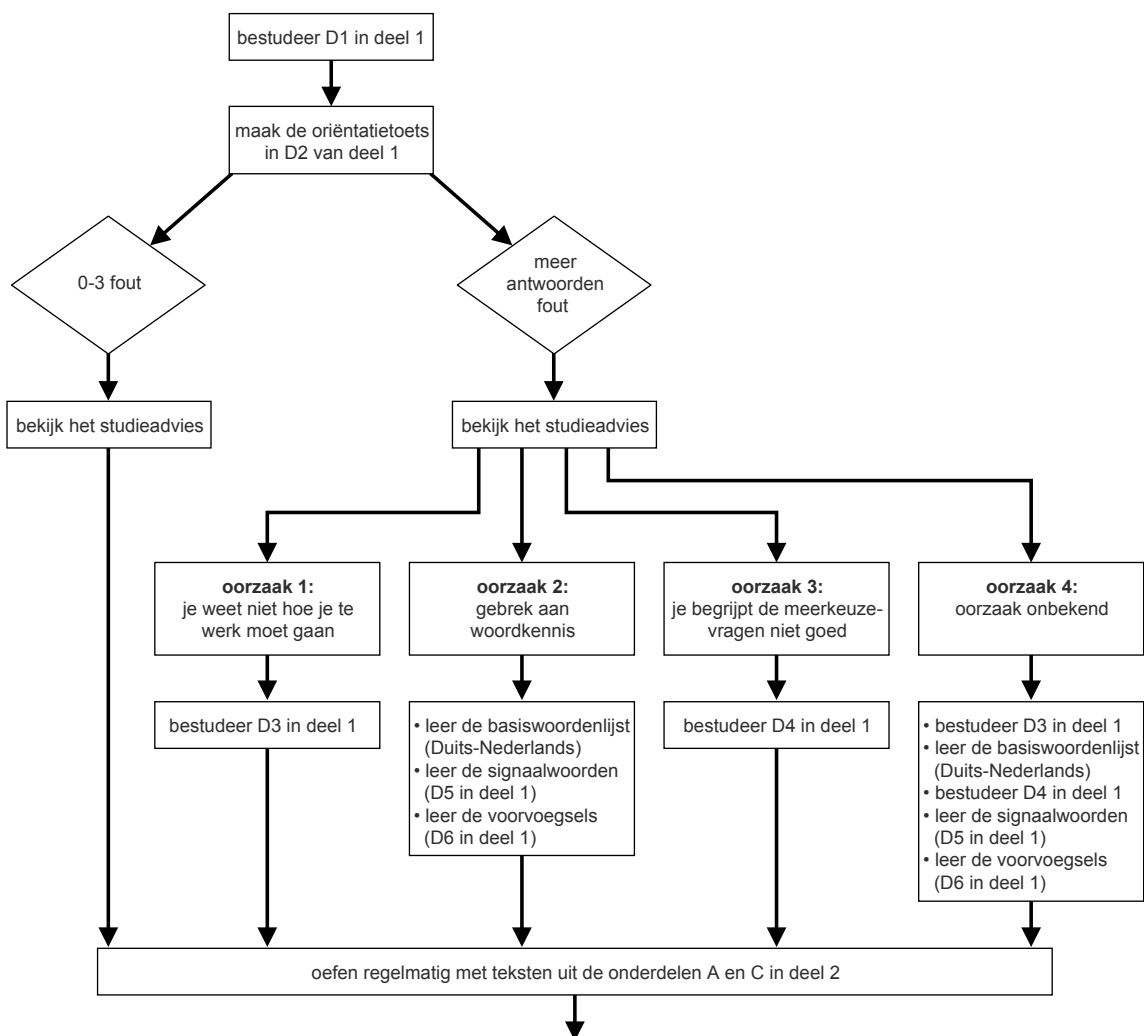
basiswoordenlijst
register op thema
cijferbepaling examens 2015-II, 2016-I
en 2016-II

stappenplan leesvaardigheid

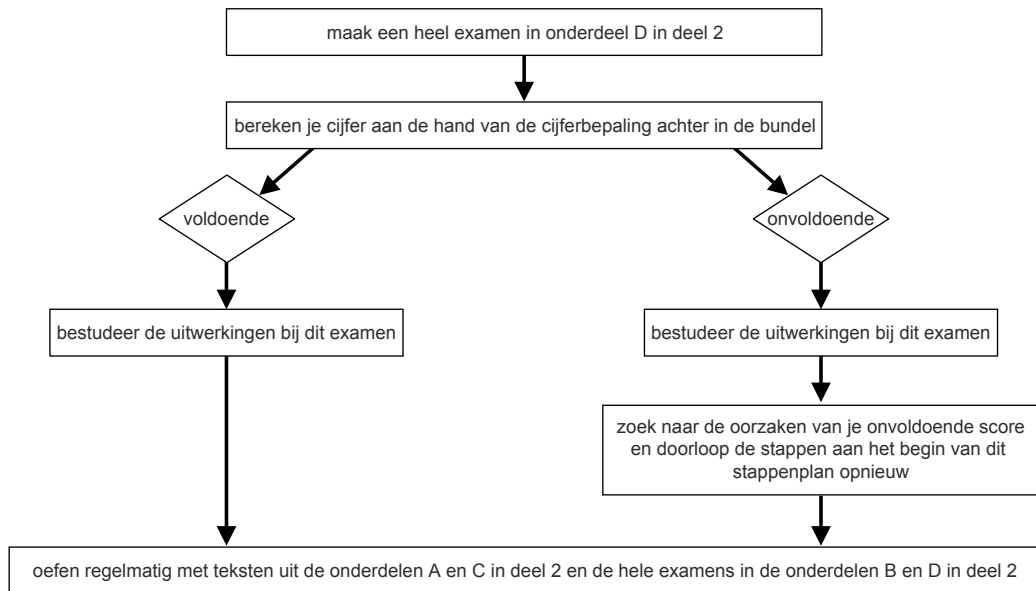
Natuurlijk kun je kriskras door de EXAMENBUNDEL gaan en met die onderdelen oefenen die jou belangrijk lijken. Je kunt het ook systematischer aanpakken en daar is onderstaand stappenplan voor bedoeld. Het stappenplan leidt je op een slimme manier door de bundel en laat je optimaal profiteren van de mogelijkheden die de EXAMENBUNDEL je biedt om je leesvaardigheid op peil te brengen. Dan kun je met vertrouwen het centraal examen tegemoet zien.

Dit stappenplan is dus bedoeld voor het oefenen voor het centraal examen. Het schoolexamen is daarin niet opgenomen. Toch is er ook aan de voorbereiding op het schoolexamen in de EXAMENBUNDEL gedacht. In de onderdelen A, B en C van deel 1 vind je naast handige tips en aanwijzingen voor het schoolexamen ook informatie over de Duitstalige landen en een heldere, beknopte samenvatting van de Duitse grammatica.

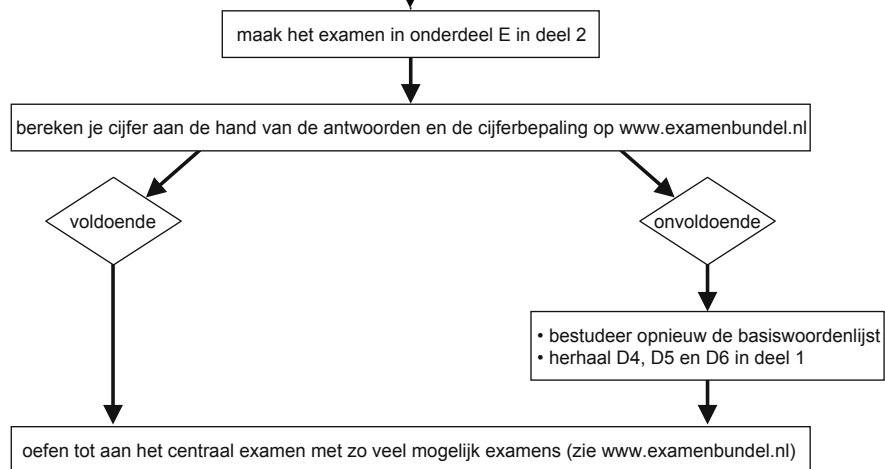
september/oktober

januari

april

deel 1

voorbereiding op het examen

onderdeel A

kennis van land en samenleving

- 1 het Duitse taalgebied
- 2 Duitsland
- 3 Zwitserland
- 4 Oostenrijk
- 5 veelgebruikte bronnen

In dit onderdeel vind je een overzicht van belangrijke feiten over de Duitstalige landen. Je krijgt informatie over de geografische ligging, de staatsinrichting, het onderwijsstelsel en de cultuur. Ook worden de belangrijkste gebeurtenissen uit de recente geschiedenis aangegeven. Tot slot is een lijstje opgenomen met veelgebruikte bronnen.

Kennis van deze informatie helpt bij het sneller begrijpen van veel examenteksten. Ook is het een voordeel bij het maken van kijk- en luistertoetsen. De schuingedrukte woorden zijn Duitse woorden die handig zijn om te kennen. Voor het bestuderen van dit onderdeel kun je ook gebruikmaken van de studievragen die hierbij zijn gemaakt. Je vindt die op www.examenbundel.nl. Of je kunt de interactieve quiz doen op www.kennisvanlandenvolk.nl.

A 1 het Duitse taalgebied

Het Duits is de officiële taal van Duitsland, Oostenrijk en Liechtenstein en een van de officiële talen van Zwitserland, Luxemburg, België (Oost-België), Denemarken (Zuid-Jutland) en Italië (Zuid-Tirol). Ook in delen van Namibië (een vroegere Duitse kolonie), Frankrijk (Elzas) en landen van het voormalige Oostblok wordt Duits gesproken, maar daar is het geen officiële taal. In zowel Noord- als Zuid-Amerika zijn er nog grote groepen mensen die het Duits als moedertaal hebben: in de Verenigde Staten en Canada zelfs nog ongeveer twee miljoen mensen. Het Duits dat elders gesproken wordt, is niet altijd gelijk aan wat er in Duitsland gesproken wordt, maar het is er wel verwant aan. Voorbeelden daarvan zijn het Jiddisch, het Letzeburgs in Luxemburg, het Pennsilvaans in de Verenigde Staten en het Schwyzerdütsch in Zwitserland.

In Europa spreken rond de 120 miljoen mensen Duits als moedertaal. Daarmee is het Duits na het Russisch de grootste taal in Europa, en de grootste in de Europese Unie.

Bundels voor al je vakken bestel je op
www.examenbundel.nl

examenbundels

havo	Duits	978-90-06-39163-3
havo	Engels	978-90-06-39187-9
havo	Frans	978-90-06-39171-8
havo	Nederlands	978-90-06-39170-1
havo	biologie	978-90-06-39162-6
havo	natuurkunde	978-90-06-39172-5
havo	scheikunde	978-90-06-39190-9
havo	wiskunde A	978-90-06-39200-5
havo	wiskunde B	978-90-06-39201-2
havo	aardrijkskunde	978-90-06-39184-8
havo	economie	978-90-06-39183-1
havo	geschiedenis	978-90-06-39186-2
havo	m&o	978-90-06-39175-6
havo	maatschappijwetenschappen	978-90-06-39173-2

Meer kans van slagen met de *Examenbundel*!

De *Examenbundel* bevat oefenexamens met uitleg bij de antwoorden, zodat je leert tijdens het oefenen.

De bundel is speciaal samengesteld voor dit schooljaar, dus je oefent altijd de juiste stof. Test je kennis met de Oriëntatietoets en kijk voor meer tips om te slagen op www.examenbundel.nl.

havo

samengevat

havo	biologie
havo	natuurkunde
havo	scheikunde
havo	wiskunde A
havo	wiskunde B
havo	aardrijkskunde
havo	geschiedenis
havo	economie
havo	m&o
h/v	Nederlands 3F / 4F
h/v	rekenen 3F

Engels in de praktijk	978-90-06-07397-3
Duits in de praktijk	978-90-06-07396-6
Frans in de praktijk	978-90-06-07398-0

Meer kans van slagen met *Samengevat*!

Samengevat biedt je een helder en beknopt overzicht van alle examenstof.

Engels/Duits/Frans in de praktijk zijn theorieboekjes die geworteld zijn in de praktijk. Met een compacte uitleg van grammatica en vele voorbeeldzinnen.

